

Ki lesz a semleges?

Többévi gúnyolódásunk után még a végén elfogadnak egy médiatörvényt, ami nem is nagyon rossz. Sőt első olvasatra egészen jónak mondható. Szakszerű, komolyan vehető, szépen, ugyanakkor kellő fiskalitással fogalmazott, tehát nem fogható rá, hogy keszegcsomagolásra rendelt zsírpapírra törvénykeznek az urak. Ha jól tudom, akkor mindenhol a világban úgy van, hogy egy médiasztár csak egy csatornán sztárkodhat, s ha jól sejtem, ez lesz az egyetlen olyan nagyajtó, melynek kiskapus változatán már dolgoznak a dologban pénzügyileg érintettek. Mégsem őket akarom a törvény pallosa alá vonni, inkább az érdekelne, kik lesznek a semlegesek.

A készülő törvény nagy, sőt első közelítésben megjegyezhetetlen számú közfunkciót létesít. Többféle ügyelő, felügyelő, ellenőrző, őrző, óvó és tanácsnoki testület lesz. Ebben, mint mindig, ha az emberiség egy kis szeletkéjéről volt szó, emberek ülnek majd. Valószínűsíthetően pénzért, ami úgyszintén nem természetellenes, hiszen milyen alapon várható, hogy sporthorgászat, udvarlás, futballmeccs vagy egy jó könyv olvasása helyett csak úgy ingyen nyakkendőzzék fel magukat fáradt, mert sokat élt emberek, s akkor még nem mondtak egy okosat sem, csak szívják egymás füstjét és ülnek a széken.

A kitüntetett közszereplők delegálására különböző pártok, testületek jogosultak. A szocialisták majd delegálnak egy felfelőlé ívelő agitpropot, a kiscgazdák egy magángazdálkodót, az MDF egy hivatalából kipenderített, ma már csak szabadidős nemzetmentőt, kinek kije van. Viszont kiket delegálnak a társadalmi szervezetek, meg az úgynevezett állami hivatalok? Ehhez, mint annyi mindenhez, ha éppen demokrácia készül, úgynevezett független értelmiségiekre lenne szükség. Persze nem a törvényhozóknak, nekik isten ments, hanem elvben.

Ezzel gond lesz.

Ha azt mondom, tartok tőle, hogy ezen nagyszerű kezdeményezés is kivérzik a konkrét egyedek egészen konkrét cezaromániáján, valamint a kiválasztás elvein, akkor enyhén fogalmazok, mert valójában nem tartok tőle, hanem biztos vagyok benne.

Független értelmiség ugyanis nincs a mai Magyarországon. Az a fajta elegáns magatartás, hogy nevem adom, tudásom adom, aztán ha nem kell, megyek, ez olyan embereket tételez fel, akik kellően sikeresek, erkölcsösesek és gazdagok. Csakhogy akik úgy viselkedtek az elmúlt bárhány évben, hogy nyugodtan rábíznám a törvényemet, többnyire nem vitték semmire. Legfeljebb híres, de hivatalból legfeljebb tudomásul vett középegzisztenciák lettek. Itt, kérem szépen, többet keresett Varga Domokos György, mint **Eörsi István**, Nahimi Péter, mint Spiró György, hogy nevesítsem a dolgokat. Az alaptétel nem változott: elkötelezettség nélkül nincs támogatás, csak az utcák és házszármok változtak meg. Ezért nem hiszem, hogy egy jó törvényt végre is tudnak majd hajtani, akik hozták. A választás a belső körből történik. Ott meg nem a függetlenek vannak. Ilyen egyszerű. Kár, hogy ilyen nehéz. Nagyon kár. Egy jó végrehajtás fontosabb, mint egy jól megfogalmazott törvényhely. No de kivel?

Siposhegyi Péter ■

